

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน
ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ
องค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย วิธีการ
งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 อธิบดีกรมการปกครองจึงกำหนดหลักเกณฑ์
ว่าด้วยการตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด
เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล ดังนี้

ข้อ 1 หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือ
ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. 2543”

ข้อ 2 หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้มังคลัปต์วันถัดจากวันประกาศเป็นครั้นไป

หมวด 1
การช่วยเหลือประชาชน

ข้อ 3 กิจกรรมที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์นี้ ต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่
ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล ตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น
อำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เช่น การส่งเสริมการทำนาหากินของราษฎร การแท้ไข่
ปัญหาภาระป่วยภูมิอาชีพ การสังคมสงเคราะห์ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและระงับ
โรคติดต่อ การสุขาและผาปันสถาน เป็นต้น

หมวด 2
วิธีการตั้งบประมาณ

ข้อ 4 ให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ประสงค์
จะตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน ดำเนินการศึกษาปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการ
ของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา จัดทำโครงการและสร้างสำนักงานที่
ต้องปฏิบัติ แล้วนรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการตามระเบียบ
ว่าด้วยวิธีการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ 5 ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาและ
โครงการในแผนพัฒนาด้านข้อ 4 เพื่อขอรับงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามความจำเป็น และเหมาะสม
กับฐานะการคลังของท้องถิ่น โดยคั้งจำเป็นในร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้ถูกต้องตามประเภทของรายจ่าย
ทั้งนี้ ให้ชี้แจงถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องคั้งงบประมาณดังกล่าวไว้ในคำชี้แจงประกอบงบประมาณ
รายจ่ายด้วย

หมวด 3 วิธีการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ 6 เมื่อข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่า
ถึงเวลาต้องดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณไว้ ให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือประธาน
กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี คั้งคืนคณะกรรมการดำเนินการช่วยเหลือ
ประชาชนตามโครงการ โดยให้คณะกรรมการคั้งกล่าวความคุณภาพปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
ของโครงการ เป็นธรรมและปฏิบัติตามแนวทางการช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชนที่หน่วยงานของรัฐ
ที่อปภ. ชี้แจง แนวทางปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทุนของราชการเพื่อช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เป็นดังนี้

(2) กรณีที่มีความจำเป็นจะต้องจัดซื้อสคุหรือครุภัณฑ์ เพื่อดำเนินการ
ตามโครงการให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

ก. การจัดซื้อสคุ เพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่ราษฎร เช่น พันธุ์พิช ปุ๋ย
ยาการฆ่าโรค ผ้าห่ม อุปกรณ์กีฬา สคุอุปโภคและบริโภค เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบ
ที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้จัดทำบัญชีความคุณภาพนับ-จำกัดสคุ โดยแสดงรายการและจำนวนสคุที่ได้รับ และ
เมื่อมีการแจกจ่ายสคุ ให้ระบุรายชื่อผู้ได้รับแจกจ่ายพร้อมทั้งให้ผู้รับลงชื่อรับไว้ในทะเบียน เพื่อเป็น
หลักฐานเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินทุกครั้ง

ข. การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อนำไปให้ราษฎรหรือหน่วยงานใช้ตามโครงการ
ค่าง ๆ เช่น เครื่องสูบน้ำ จักรเย็บผ้า เครื่องมือการเกษตร เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบฯ
แล้วให้ลงทะเบียนความคุณพัสดุ คานิวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และเมื่อมีกิจกรรมประชาชน ชุมชน หรือหน่วยงานจะยื่นไปเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการค่าง ๆ
ให้ผู้ยื่นกำหนดกรอบการยื่นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นและกำหนดวันส่งคืน
และข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการระบุพันอันเนื่องมาจากการณ์พัสดุชั้น บกพร่องสูญหาย และอื่น ๆ ตาม
ความจำเป็น โดยหมายเหตุในทะเบียนคุณครุภัณฑ์ ระบุชื่อบุคคลหรือหน่วยงานผู้ยื่น ทั้งนี้ หน่วยงาน
ที่ให้ยื่นต้องกำหนดดูแลและควบคุมการใช้งานให้เป็นไปตามนัดกำหนดของรายเดือน

ข้อ 7 กรณีได้รับอนุญาตให้ใช้เงินสะสมไปดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน
ให้ถือปฏิบัติตามข้อ 6 โดยอนุโลม

ข้อ 8 เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ควรประชาสัมพันธ์
ผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วถัน

ข้อ 9 การช่วยเหลือประชาชนที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ และยังไม่แล้วเสร็จ
ให้ปรับการปฏิบัติให้เข้าด่อไปให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์นี้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ 10 ให้อธิบดีกรมการปกครอง มีอำนาจคิดความ วินิจฉัยปัญหา ตลอดจนยกเว้น
การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้

ประกาศ ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

(นายปริญญา นาคฉัตรีย์)

อธิบดีกรมการปกครอง